

2018
2019

Schuldens monitor

Stadsring51 ✓

Colofon

Gegevensverzameling & redactie

Joëlle van Kommer

Eindredactie

Dick van Maanen

Vormgeving

Charlot Luiting Ontwerp

Fotografie

Adobe Stock

Stadsring51

Stadsring 51

3811 HN Amersfoort

T 033 4 600 600

info@stadsring51.nl

www.stadsring51.nl

Dit rapport is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeente Amersfoort.

© 2019 **Stadsring51**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van druk, fotokopie of op enig andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Landelijke ontwikkelingen	5
Ontwikkeling schuldenproblematiek	9
Schulden en schuldenaren Amersfoort	10
Kenmerken schuldenaren	16
Resultaten uitvoering schuldhulpverlening door Stadsring51	18
Eindnoten	26

Inleiding

Voor u ligt de tweejaarlijkse Schuldenmonitor waarin Stadsring51 inzicht geeft in de lokale ontwikkelingen met betrekking tot de schuldenproblematiek in Amersfoort. Naast de lokale situatie wordt ook aandacht besteed aan de belangrijkste landelijke ontwikkelingen om zo de lokale resultaten in perspectief te plaatsen. Daarmee biedt deze monitor een belangrijke bron van informatie over de situatie en de effecten van het armoedebeleid in de gemeente Amersfoort in de afgelopen twee jaar en vinden we er bouwstenen in voor toekomstig beleid.

Hoewel de afgelopen jaren het economisch herstel heeft doorgezet, wordt steeds duidelijker dat lang niet alle groepen in de Nederlandse samenleving daarvan profiteren. Het feit dat de meeste vaste lasten voor huishoudens fors zijn gestegen, terwijl de inkomensontwikkeling daarbij achterbleef, zorgt ervoor dat veel mensen, ook in Amersfoort, steeds moeilijker kunnen rondkomen. Een versterkende factor daarbij is de gespannen situatie op de Amersfoortse woningmarkt, met een groot tekort aan betaalbare sociale huurwoningen. Een illustratie van de gevolgen van de stijging van de vaste lasten is de toename van het aandeel cliënten met regulier werk in het totaal aantal gebruikers van de dienstverlening van Stadsring51. Hoewel de gemiddelde schuld daalde, zien we dat we in totaliteit meer cliënten hebben met een hogere schuldenlast en ook is de complexiteit van de individuele schuldsituaties toegenomen.

Ten opzichte van de vorige monitor valt de daling op van het aantal jongeren dat gebruik maakt van de dienstverlening. De verbeterde samenwerking met de ketenpartners heeft hieraan mogelijk bijgedragen, waaronder het extra bereik van de gastlessen op het MBO en de specifieke inzet op communicatie zoals via de website van Moneyfit.

Inzet op preventie en vroegsignalering staat landelijk volop in de schijnwerpers. Ook in Amersfoort moeten en willen we daarop steeds meer gaan inzetten. Het feit dat mensen met (dreigende) problematische schulden zich vaak pas na jaren bij de hulpverlening melden biedt ons de grootste uitdaging. Samen met onze ketenpartners gaan we alles op alles zetten om dat om te buigen.

Dick van Maanen,
directeur Stadsring51

Landelijke ontwikkelingen

Diverse landelijke ontwikkelingen hebben invloed op de schuldhulpverlening. De volgende ontwikkelingen worden in dit hoofdstuk toegelicht:

- De stap naar professionele hulpverlening is te moeilijk
- Schuldenaren zijn vaak uiterst kwetsbaar
- Forse toename van schuldenbewind
- Investerings in de schuldhulpverlening

De stap naar professionele hulpverlening is te moeilijk

Het aantal aanmeldingen binnen de schuldhulpverlening is tussen 2017 en 2018 afgenomen met 10% naar 86.200. Dit is exclusief de 11.000 mensen die zich met ernstige financiële problemen bij het wijkteam hebben gemeld.ⁱ De afname van het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening is geen reden tot vreugde. Uit het rapport Financiële problemen 2018 van het Nibud blijkt namelijk dat 550.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met ernstige betalingsproblemen. Van deze huishoudens krijgt 34% geen enkele hulp. Meer dan de helft van hen maakt geen gebruik van professionele hulp.

Gezinnen met kinderen, mannen, huishoudens met een inkomen uit werk, huishoudens met een koopwoning en jongere huishoudens melden zich niet

of minder vaak bij de schuldhulpverlening. Er zijn verschillende drempels die mensen ervan weerhouden zich aan te melden. Zij onderschatten vaak de ernst van hun probleem. Veel mensen met financiële problemen schamen zich voor het feit dat zij dit niet zelf kunnen oplossen.ⁱⁱ Als mensen dan toch besluiten om hulp te vragen, zijn er zoveel instanties die hulp bieden, dat zij niet kunnen overzien waar ze het best terecht kunnen. Vooroordelen en misvattingen over schuldhulpverlening bepalen of mensen vragen om schuldhulpverlening. Niet elke schuldenaar is op voorhand bereid om veranderingen aan te brengen in het bestedingspatroon. De gedachte dat je de eigen woning moet verkopen, kan ertoe leiden dat woningeigenaren zich minder snel melden bij de schuldhulpverlening. Daarnaast hebben schuldenaren de angst dat zij grip op de eigen situatie verliezen zodra zij zich aanmelden voor professionele hulp. Dit geldt in het bijzonder voor jonge schuldenaren.ⁱⁱⁱ Verschillende landelijke organisaties roepen gemeenten, bedrijven en werkgevers op fors te gaan inzetten op vroegsignalering, of dit te blijven doen. Wanneer voor mensen de stap naar professionele hulpverlening te groot of te moeilijk is, moet hulp naar hen gebracht worden.

Schuldenaren zijn vaak uiterst kwetsbaar

Mensen die zich met financiële problemen melden bij de hulpverlening zijn in 2017 en 2018 vooral alleenstaanden, met of zonder kinderen. Hoewel de doelgroep iets vaker werkt, ontvangt ongeveer de helft van de schuldenaren een uitkering. Dat was ook zo in 2016 en de jaren voor de crisis. Bijna 70% van de schuldenaren moet in 2017 en 2018 rondkomen van een inkomen dat lager is dan het minimumloon. Het grootste gedeelte van de mensen die zich aanmelden bij schuldhulpverlening, is tussen de 26 en 65 jaar oud. Hoewel tijdens de crisis het aantal schuldenaren met een eigen woning groeide is hun aandeel in 2018 gedaald van 14% naar 11%.^{iv}

Eén op de vijf mensen die zich melden bij de schuldhulpverlening hebben een licht verstandelijke beperking. Zij hebben een IQ tussen 50 en 70 en hebben daardoor grote moeite met het uitvoeren van een plan om de schulden op te lossen. Meer dan een kwart van de schuldenaren is laaggeletterd. Zij hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en/of digivaardigheden. Bijna 20% van de mensen die in 2018 om hulp vroegen heeft te maken met GGZ-problematiek. Zij hebben psychosociale aandoeningen of kampen met een verslaving. 'Klassieke schuldhulpverlening' biedt aan deze grote groep

mensen geen uitkomst.^v Meer tijd en energie, oplossingen op maat en intensieve samenwerking met flankerende hulpverlening is noodzakelijk om ook voor hen de schuldsituatie duurzaam op te lossen.

Bijstandsgerechtigden hebben vaker problematische schulden dan niet-bijstandsgerechtigden. Zij hebben meer moeite met rondkomen. Het is waarschijnlijk dat dit een gevolg is van hun krappere inkomen. Het hebben van problematische schulden belemmert bijstandsgerechtigden om weer aan het werk te gaan. Werkgevers aarzelen om mensen met schulden aan te nemen. Bovendien zijn mensen door multi-problematiek en schuldstress vaak niet arbeidsfit. Ook heeft de gemeente dikwijls te weinig zicht op schuldenproblematiek en ten slotte speelt mee dat bijstandsgerechtigden met schulden te laat aan de bel trekken voor hulp.^{vi}

Forse toename van schuldenbewind

In 2018 is de gemiddelde schuld iets toegenomen. Het aantal schuldeisers is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van eerdere jaren. Hierbij valt op dat de gemiddelde schuld onder ondernemers meer dan twee keer zo hoog is als die van particulieren. Na een stabilisatiefase, waarbij inkomsten en uitgaven op orde worden gebracht, wordt geprobeerd met schuldeisers

middels een bemiddeling een oplossing voor de schulden te bereiken. Naast dit ‘minnelijke traject’ kunnen schuldenaren een beroep doen op de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). Bij de wettelijke schuldsanering dwingt de rechter de schuldeisers om aan de schuldregeling mee te werken. Schuldhulpverleners doen het voorbereidende werk en geven een verklaring af. In 2018 is het aantal verklaringen in het kader van de Wsnp met 15% afgenomen naar 6500. Deze trend is al langer zichtbaar.^{vii} Daar staat tegenover dat het aantal mensen dat wegens schulden onder beschermingsbewind staat met 60% fors gestegen is: van 35.000 in 2013 naar ruim 56.000 in 2018. De totale groep van mensen die onder beschermingsbewind staan is veel groter: in 2018 waren dit er 255.150.^{viii}

Binnen het schuldenbewind treedt de bewindvoerder op als casemanager. Hij dient ervoor te zorgen dat schuldhulpverlening kan plaatsvinden. Alleen als er geen mogelijkheden zijn om de schulden via een ‘minnelijk’, dan wel ‘wettelijk’ traject op te lossen, treft de bewindvoerder betalingsregelingen om de schuldenlast te stabiliseren, te verminderen of helemaal op te lossen. Schuldenbewind kan een instrument zijn om sneller een oplossing te bereiken. De toename van het aantal onderbewindgestelden wegens problematische schulden is zorgelijk. De maatschappij is kennelijk zo ingewikkeld

dat zonder deze vergaande hulp een oplossing voor de schulden onmogelijk is voor een grote groep mensen. Ook zou je kunnen concluderen dat gemeenten onvoldoende alternatieven bieden om schulden voor een grote groep mensen op te lossen zonder dat deze vergaande hulp nodig is.

Investerings in schuldhulpverlening

Door het rijk is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om de schuldhulpverlening te verbeteren. Met het programma Schouders Eronder wordt een bijdrage geleverd aan het professionaliseren, het verrijken van kennis en het vernieuwen van de schuldhulpverlening. Hoewel de schuldhulpverlening al decennia bestaat en sinds 2012 een wettelijke verplichting is van de gemeenten, worden nu pas beroepscompetenties van de schuldhulpverlening ontwikkeld. Schuldhulpverlening moet vooral lokaal ingevuld worden. Maar dat neemt niet weg dat een heldere, eenduidige basis voor het vak schuldhulpverlener belangrijk is voor opdrachtgevers, burgers en professionals. Brancheorganisatie voor schuldhulpverleners, de NVVK, werkt momenteel aan de realisatie van een basisnorm schuldhulpverlening.

Ontwikkeling schuldenproblematiek

Aanmeldingen schuldhelpverlening

Zoals ook al in de vorige schuldenmonitor werd geconstateerd daalt het aantal meldingen voor schuldhelpverlening. (Zie **grafiek 1** en **tabel 1**). Waar dat in 2016 nog een lichte daling betrof, zien we dat in 2017 en 2018 de aanvragen sneller zijn gedaald. Zoals hiervoor aangegeven is er ook landelijk sprake van een flinke daling van het aantal aanvragen voor schuldhelpverlening. Dat is opmerkelijk omdat uit andere onderzoeken blijkt dat er in 2018 niet minder huishoudens zijn die in financiële problemen verkeren.

Toch kan op grond van het voorgaande niet geconstateerd worden dat er in Amersfoort minder mensen met financiële problemen worden geholpen. De activiteiten van het Geldloket laten immers vanaf de start in 2015 een forse groei zien. In het Geldloket krijgen mensen met geldzorgen onafhankelijk advies over hun geldzaken om te voorkomen dat zij problematische schulden krijgen. Het aantal contacten in het Geldloket stijgt van 365 in 2014 naar 1019 in 2018. In 2019 verwachten we minimaal hetzelfde resultaat als in 2018. Het is aannemelijk dat een deel van de meldingen voor schuldhelpverlening is verschoven naar het Geldloket. Overigens zouden deze vragen in het verleden ook lang niet altijd tot een schuldenregeling hebben geleid.

Naast een toename van de activiteiten in het Geldloket is tussen 2013 en 2018 het aantal meldingen in het kader van de 'vroegsignalering' meer dan verdubbeld. Binnen de 'vroegsignalering' melden diverse organisaties hun klanten met een beginnende betalingsachterstand of cliënten waar zij zorgen om hebben in een vroeg stadium bij ons aan. Vervolgens wordt geprobeerd contact te krijgen met degene die is aangemeld. Wanneer contact tot stand komt, wordt geprobeerd een oplossing te zoeken voor de betalingsachterstand en wordt advies gegeven over het voorkomen van betalingsachterstanden in de toekomst. In 2017 en 2018 meldden de woningcorporaties, de energieleveranciers, zorgverzekeraar Menzis, het UWV, Gemeente Amersfoort afdeling Werk Inkomen en Zorg, de GGD en de SVB mensen met een betalingsachterstand of waar zorgen over zijn bij ons aan. We verwachten in 2019 een lichte stijging van het aantal meldingen te zien. Dit komt doordat in 2019 ook Vitens betalingsachterstanden is gaan melden. Van de mensen die bij ons aangemeld worden, krijgen we met 25 tot 40% contact. Dit is afhankelijk van de contactgegevens die de melder met ons deelt, de aard en hoogte van de achterstand en het moment waarop gemeld wordt.

Hoewel wij denken dat hiermee de wijzigingen in meldingen tussen Stadsring51 en het Geldloket zijn verklaard, is er geen reden tot tevredenheid. Conform het landelijke beeld berekenen we in Amersfoort nog steeds een veel te klein deel van de mensen met problematische schulden. Daarin verandering brengen is nog steeds de belangrijkste opdracht voor Stadsring51 en haar partners in de stad.

De ambitie van Stadsring51 is om mensen met schulden zodanig te helpen dat ze tijdens de dienstverlening niet uitvallen en na afloop weer zelf verder kunnen. Terugval in de schuldenproblematiek moet worden voorkomen. 2016 was een onrustig jaar voor Stadsring51. Door de aanbesteding van het sociaal raadsliedenwerk en de onrust die daarna ontstond, zijn een aantal schuldhelpverleners elders gaan werken. Deze onrust heeft in 2017 nog doorgewerkt. Dossiers werden in deze periode overgedragen aan andere schuldhelpverleners. Dit heeft in 2016 geleid tot een toename van recidive en uitval. Hoewel de uitval in 2017 stabiliseerde nam de recidive nog met 3% toe. Dit is te verklaren doordat veel mensen die in 2016 uitvielen, in 2017 een nieuwe aanvraag voor schuldhelpverlening indienden. In 2018 zien we dat zowel uitval als recidive gestabiliseerd zijn. Voor 2019 verwachten we dat uitval en recidive gelijk zijn aan 2018.

Grafiek 1: Ontwikkeling aantal aanmeldingen schuldhulpverlening, cliëntcontacten Geldloket en aanmeldingen vroegsignalering 2011-2018

Jaar	Uitval (%)	Recidive (%)	Aantal aanmeldingen schuldhulpverlening	Cliëntcontacten Geldloket	Aantal aanmeldingen vroegsignalering
2016	9	13	1348	550	898
2017	7	16	1012	811	657
2018	8	11	887	1019	1289

Tabel 1: recidive, uitval, aanmeldingen schuldhulpverlening, cliëntcontacten Geldloket en aanmeldingen vroegsignalering (2016-2018)

Schulden en schuldenaren Amersfoort

Schuldenaren

Een schuldenaar is een cliënt die in 2018 ten minste een traject schuldhulpverlening heeft gehad. Een traject schuldhulpverlening start met een intakegesprek. Sommige schuldenaren hebben in 2018 meerdere malen een traject gehad. Voor de schuldenmonitor tellen schuldenaren maar een keer mee. De gegevens uit het laatste traject worden meegenomen. In 2018 waren er 513 unieke schuldenaren. Dit is exclusief het aantal cliënten met een lopende schuldregeling.

Schuldenproblematiek per wijk

De meeste schuldenaren wonen in de wijk Kruiskamp, Koppel, Binnenstad. Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier huisvest ook een hoog percentage schuldenaren. In de wijken Nieuwland-Buitengebied West en Hoogland-Kattenbroek wonen de minste schuldenaren. Zie **grafiek 2**.

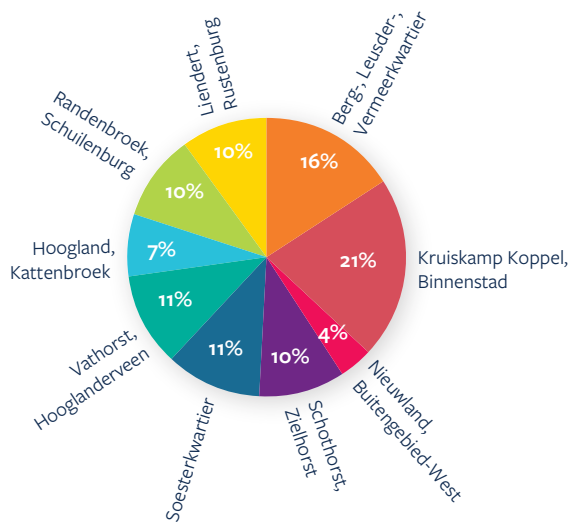
Opvallend is de stijging van het aantal schuldenaren in Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier. Uit dossierstudie blijkt dat in 2018 64% van de cliënten uit deze wijk is verwezen door andere organisaties. Dat is substantieel meer dan het aantal mensen dat in de gehele stad is verwezen naar schuldhulpverlening (46%). De meeste verwijzingen komen vanuit de gespecialiseerde

woonbegeleiding (45%). Ook dat is substantieel hoger dan het aantal verwijzingen dat vanuit deze partners in de gehele stad wordt gedaan (30%). In Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier hebben een aantal organisaties locaties waar een begeleide woonvorm wordt aangeboden. In de afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering bij deze partijen. Deze investering blijkt succesvol te zijn.

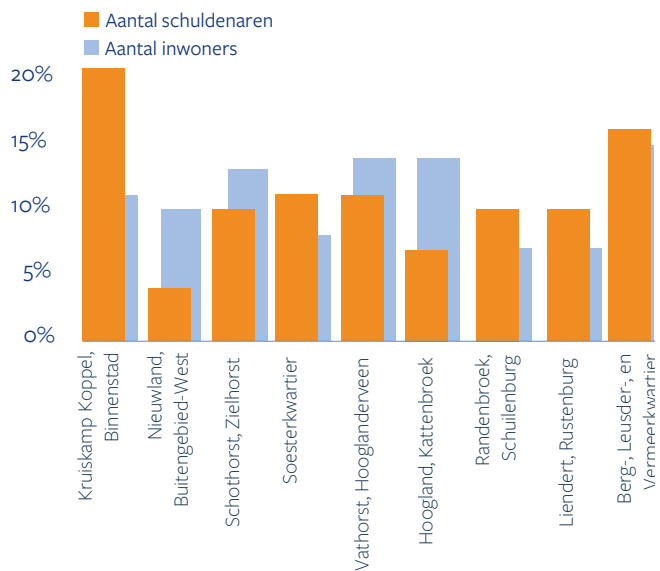
In **grafiek 3** wordt de wijkafkomst van schuldenaren weergegeven ten opzichte van de inwonersaantallen per wijk. De grafiek maakt duidelijk dat problematische schulden verhoudingsgewijs nog steeds het meest voorkomen in de oudere wijken van Amersfoort: Kruiskamp Koppel, Binnenstad en Soesterkwartier. Maar ook Randenbroek, Schuilenburg en de wijk Liendert, Rustenburg zijn kwetsbare wijken waar relatief gezien veel schuldenaren wonen. Op basis van deze grafiek zijn de nieuwere wijken nog steeds relatief 'financieel gezond'.

Grafiek 2: Percentage Schuldenaren naar wijk 2018

Grafiek 3: Intensiteit schuldenaren per wijk, 2018

Wijk	2016	2017	2018	ontwikkeling 2016-2018
Kruiskamp koppel, Binnenstad	19 %	22 %	21 %	2
Nieuwland, Buitengebied West	10 %	4 %	4 %	-6
Schothorst, Zielhorst	12 %	12 %	10 %	-2
Soesterkwartier	16 %	16 %	11 %	-5
Vathorst, Hooglanderveen	8 %	9 %	11 %	3
Hoogland, Kattenbroek	4 %	6 %	7 %	3
Randenbroek, Schuilenburg	12 %	9 %	10 %	-2
Liendert, Rustenburg	10 %	10 %	10 %	0
Berg-, Leusder- en Vermeerkwartier	10 %	13 %	16 %	6

Tabel 2: Percentage schuldenaren per wijk (2016-2018)

Ontwikkeling en samenstelling schuldenlast

Grafiek 4 laat zien dat de gemiddelde schuld vanaf 2016 licht daalt. In 2018 was de gemiddelde schuldenlast van Amersfoortse schuldenaren € 32.773. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde van € 43.300.

In 2018 had 18% van de schuldenaren een schuldenlast lager dan € 5000,-. In 2016 bedroeg hun aandeel nog 26% en in 2013 ging het zelfs om ruim 40% van de schuldenaren. Mensen met een kleinere schuldenlast kunnen dit vaker zelf of met hulp van bijvoorbeeld het Geldloket oplossen. Het grootste deel van de schuldenaren (46%) heeft een schuldenlast tussen de € 10.000 en € 50.000. Bijna 1 op de 5 schuldenaren heeft een schuldenlast hoger dan € 50.000 (**grafiek 5**). In totaliteit zien we dat Stadsring51 meer cliënten heeft met een hogere schuldenlast.

Tabel 3 geeft de gemiddelde schuld per crediteur weer. De schulden bij banken, bedrijfsschulden en overheden (terugvorderingen van uitkeringen of tegemoetkomingen) zijn vaak het hoogst. Overheden hebben bijzondere bevoegdheden om hun vorderingen te innen. Zo kunnen zij zonder tussenkomst van de rechter een dwangbevel uitvaardigen om beslag te leggen, kunnen zij middels een overheidsvordering een bedrag

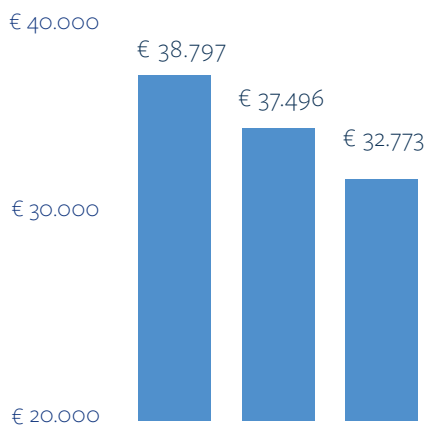
van de bankrekening afschrijven en kunnen zij toeslagen of uitkeringen die mensen ontvangen verrekenen met openstaande terugvorderingen. Deze bijzondere bevoegdheden bemoeilijken een schuldhulpverleningsproces behoorlijk. Wanneer door een of meerdere van deze overheidsschuldeisers gebruik wordt gemaakt van deze bevoegdheden komt de financiële stabiliteit en daarmee ook het persoonlijk functioneren ernstig onder druk te staan waardoor een duurzame oplossing minder snel kan worden bereikt.

In de Schuldenmonitor 2016-2017 bleek dat veel schuldenaren betalingsachterstanden hebben in de 'basis vaste lasten': woonlasten, zorgverzekering, energie en water. Maar liefst 65% van de schuldenaren had een betalingsachterstand bij de zorgverzekeraar. Daarnaast had 43% een achterstand bij de hypotheekverstrekker of de verhuurder. Om deze reden is de afgelopen jaren veel ingezet op vroegsignalering. Dat werpt zijn vruchten af. In 2018 is het aantal schuldenaren met een schuld bij de zorgverzekeraar afgenomen naar 52%. Het aantal mensen dat een schuld heeft bij de hypotheekverstrekker of de verhuurder is gedaald naar 24%. Hoewel dit positieve ontwikkelingen zijn, blijven de aantallen verontrustend hoog. We willen het aandeel verder verlagen door het doorontwikkelen van de aanpak vroegsignalering.

Tabel 3: Crediteuren en vorderingsbedragen 2018

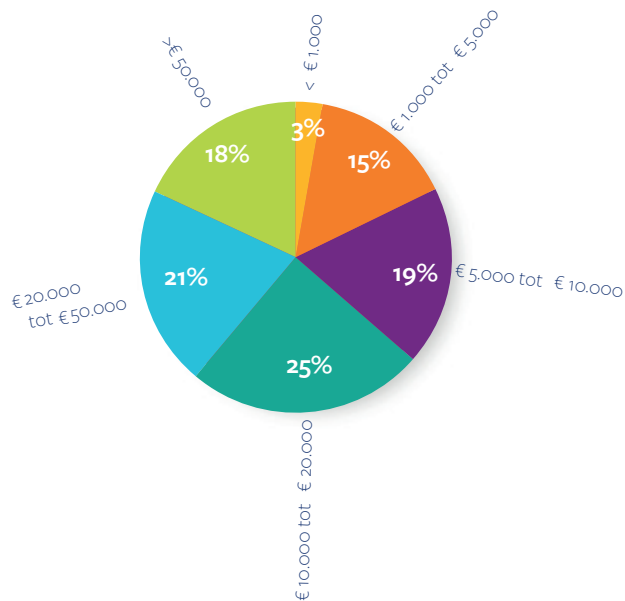
Crediteuren	Gemiddelde schuld
Banken	€ 15.986
Bedrijfsschulden	€ 6.220
Terugvorderingen overheid	€ 4.257
Studieschulden	€ 3.364
Overig	€ 3.319
Woonlasten	€ 2.422
Belasting	€ 2.258
Postorder	€ 1.511
Zorgkosten	€ 1.426
Boetes	€ 1.387
Energie	€ 1.154
Telefoon/Tv/Internet	€ 1.000
Water	€ 201

Grafiek 4: gemiddelde schuld, ontwikkeling 2016-2018

Tabel 4: Betalingsachterstanden 'basis vaste lasten' 2018

Percentage schuldenaren	2016			2017			2018		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
zorgverzekering	65 %	46 %	52 %	65 %	46 %	52 %	65 %	46 %	52 %
woonlasten	43 %	20 %	24 %	43 %	20 %	24 %	43 %	20 %	24 %
Water	10 %	6 %	6 %	10 %	6 %	6 %	10 %	6 %	6 %
Energie	20 %	28 %	27 %	20 %	28 %	27 %	20 %	28 %	27 %

Grafiek 5: Percentage schuldenaren naar omvang schuldenlast

Signalering en doorverwijzing schuldenaren

In 2018 kwam 54% van de schuldenaren op eigen initiatief naar Stadsring51. Dat is een stijging van 12% ten opzichte van 2016. De overige schuldenaren werden doorverwezen door een instantie. Voor 2019 verwachten we opnieuw dat iets meer dan de helft van de schuldenaren op eigen initiatief naar Stadsring51 komt. Uit **tabel 5** blijkt dat de GGZ/Verslavingszorg/Gespecialiseerde begeleiding de belangrijkste verwijzers zijn: 30% van de schuldenaren die verwezen zijn is doorverwezen door een organisatie uit deze sector. Het ontstaan van schulden kan veroorzaakt worden door een psychische of verstandelijke beperking. Tegelijkertijd zorgen schulden ervoor dat mensen minder goed functioneren, waardoor ook andere leefdoelgebieden onder druk komen te staan.

De Sociale Basis Infrastructuur is in deze monitor een nieuwe verwijzer. Hiertoe rekenen we Indebuurt033, het Geldloket, Humanitas, Schuldhulpmaatje en Welzin.

Door goed samen te werken met andere instanties worden schulden tijdig gesignaleerd en mensen goed doorverwezen. Stadsring51 blijft daarom investeren in het optimaliseren van de samenwerking met de wijkteams, de Sociale Basis Infrastructuur en de GGZ/

Verslavingszorg/Gespecialiseerde begeleiding. Dit gebeurt onder andere door deskundigheidsbevorderingen aan te bieden, voorlichtingen te verzorgen en door op casuïstiekniveau nauw samen te werken met deze partners.

Oorzaken en achtergronden schulden

De schuldhulpverlening verdeelt het type schulden veelal in vier categorieën, afhankelijk van de oorzaak van de schulden:

- Compensatieschulden ontstaan door het compenseren van negatieve gevoelens. Schulden ontstaan door een alcohol-, gok- of koopverslaving zijn voorbeelden hiervan.
- Aanpassingsschulden ontstaan doordat het de schuldenaar niet lukt inkomsten en uitgaven in balans te brengen na een terugval van inkomsten.
- Overbestedingsschulden ontstaan doordat schuldenaren meer geld uitgeven dan verantwoord is, gelet op het budget.
- Overlevingsschulden ontstaan doordat het inkomen (tijdelijk) te laag is om zelfs de vaste lasten te betalen.

Tabel 6 en 7 laten zien dat in 2016 bij de helft van de schuldenaren sprake is van overbestedingsschulden. In 2019 verwachten we geen veranderingen in dit beeld.

Multiproblematiek

Voor een substantieel deel van de schuldenaren geldt dat ze niet alleen een financieel probleem hebben, maar ook psychosociale problemen (met relatie, opvoeding, werk, verslaving, functioneel alfabetisme, etc.). In 2018 ontvingt 47% van de schuldenaren ook hulpverlening op andere terreinen. Uit landelijk onderzoek blijkt dat armoede soms van generatie op generatie wordt doorgegeven. Schuldenproblematiek lijkt dan haast in de familie te zitten. Van de schuldenaren heeft 52% familie of vrienden met geldproblemen. Voor 42% van de cliënten geldt dat zij veel mensen met geldproblemen kennen. Een derde van de schuldenaren heeft vroeger in het gezin waarin zij opgroeiden ook financiële problemen gehad.

Belangrijkste doorverwijzers**Percentage verwijzingen 2018**

GGZ/Verslavingszorg/Gespecialiseerde begeleiding	30%
Werk, Inkomen en Zorg/UWV	18%
Wijkteam	16%
Bewindvoerders	15%
Sociale Basis Infrastructuur	12%
Schuldeiser	4%
Overig	5%

Tabel 5: verwijzende instanties naar Stadsring51

Oorzaak**Schuldenaren****Gemiddelde schuld**

Compensatie	7%	€ 11.967
Aanpassing	28%	€ 44.337
Overbesteding	57%	€ 34.238
Overleving	9%	€ 47.017

Tabel 6: Oorzaken van schulden 2018

	2016	2017	2018
Compensatie	5%	5%	7%
Aanpassing	37%	27%	28%
Overbesteding	47%	53%	57%
Overleving	11%	15%	9%

Tabel 7: Oorzaken van schulden, ontwikkeling 2016-2018

Inkomstenbron**2016****2017****2018**

AOW/Pensioen	5%	4%	4%
Participatiewet (bijstand)	37%	35%	32%
Werk	31%	34%	36%
WIA	14%	14%	13%
WW	6%	4%	5%
Overig	8%	9%	10%

Tabel 8 Inkomstenbron schuldenaren 2016-2018

Kenmerken Schuldenaren

Leeftijd schuldenaren

In de schuldenmonitor van 2016 bleek dat jongeren tot 24 jaar een nieuwe risicogroep waren. Zij deden vaker een beroep op de schuldhulpverlening dan op basis van hun bevolkingsaandeel verwacht mag worden. De afgelopen jaren zijn preventieactiviteiten ontwikkeld om te voorkomen dat jonge mensen problematische schulden krijgen. Zo bereiken we op jaarbasis inmiddels 600 studenten op het MBO met gastlessen over budgetteren en het voorkomen van schulden. Deze gastlessen geven we samen de medewerkers van het Financieel Spreekuur (FIS) van het MBO. Daarmee is er een sterke link met vroegsignalering omdat het FIS vaak benaderd wordt door jongeren in een kwetsbare financiële situatie. Naast deze preventieactiviteiten hebben we de afgelopen periode een jongerenaanpak schuldhulpverlening ontwikkeld waarmee we beter aansluiten bij de leefwereld van jongeren. In kleinere stappen, kortere gesprekken en iets meer tijd wordt resultaat geboekt. Het lijkt erop dat door deze ontwikkelingen het aantal jonge schuldenaren licht is gedaald. In 2018 was 8% van de schuldenaren jonger dan 24 jaar, dat is een daling van 4% ten opzichte van 2016. Voor 2019 verwachten we weer een lichte stijging onder deze doelgroep.

De meeste schuldenaren zijn tussen de 25 en 54 jaar oud. Schuldenaren ouder dan 65 jaar doen verhoudingsgewijs

nauwelijks een beroep op de schuldhulpverlening. Dat wil overigens niet zeggen dat er binnen deze groep geen problematische schuldsituaties voorkomen. Het praten over geldzaken is binnen deze groep geen gewoonte. Ook is het mogelijk dat schaamte ouderen ervan weerhoudt om hulp te vragen bij financiële problemen.

Inkomstenbron schuldenaren

Uit **tabel 8** (zie blz. 15) blijkt dat het aantal schuldenaren dat werkt iets is gestegen ten opzichte van 2016. De landelijke trend, waarbij een stijging van de vaste lasten niet gecompenseerd wordt door een hoger inkomen, wordt ook in Amersfoort bevestigd. Hierdoor komen steeds meer werkenden in de financiële problemen. Net als in 2016 moet de helft van de schuldenaren rondkomen van een uitkering. Zij vormen daarmee de grootste groep. De categorie overig bestaat in 2018 uit studiefinanciering (3%) en uit schuldenaren zonder inkomen (3%). Voor 2019 verwachten we geen grote verschillen ten opzichte van 2018 in de verdeling van schuldenaren naar inkomstenbron.

Leefsituatie schuldenaren

Alleenstaanden, met of zonder kinderen, zijn oververtegenwoordigd onder schuldenaren. **Grafiek 7** geeft weer hoeveel vaker zij een beroep doen op de schuldhulpverlening dan op grond van

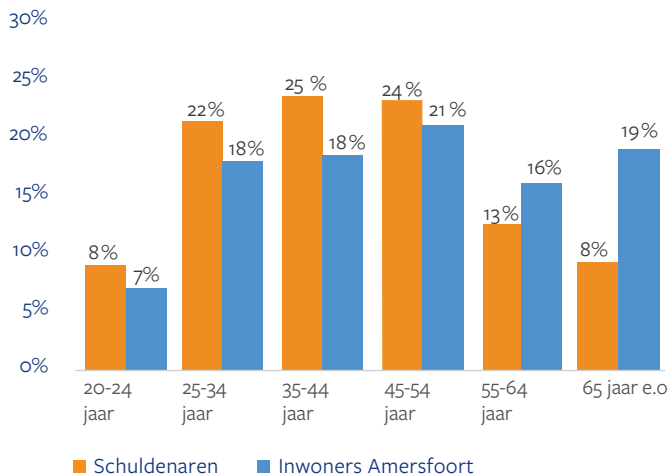
de bevolkingssamenstelling mag worden verwacht. Samenwonende (echt)paren lopen in Amersfoort veel minder risico om problematische schulden te krijgen. Het maakt hierbij niet uit of zij wel of geen kinderen hebben.

Woningtype schuldenaren

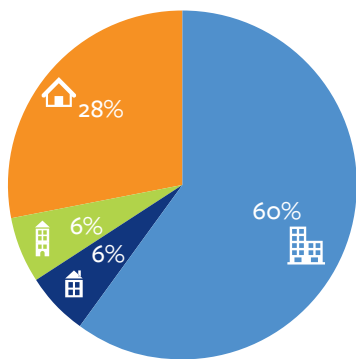
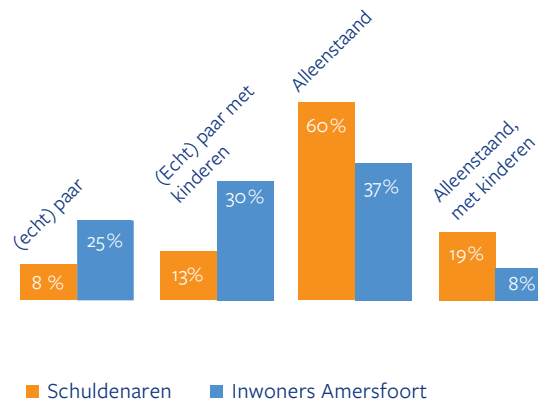
In **grafiek 8** is te zien dat mensen met schulden op het moment van aanmelden meestal in een huurwoning uit de sociale sector wonen. De categorie overig is divers. In 2018 gaat het vooral om mensen die inwonen bij familie, kennissen en vrienden (38%), wonen in een beschermde of begeleide woonvorm (37%) of dakloos zijn (25%).

Opvallend is dat tussen 2015 en 2018 het aandeel in de categorie overig gestegen is van 12 naar 28%. Deze stijging wordt veroorzaakt door een daling van het aantal schuldenaren dat een huurwoning huurt in de vrije sector (van 14 naar 6%), dan wel sociale sector (van 70 naar 60%). De ontwikkeling verklaren we deels door de huidige krapte op de woningmarkt. Bovendien zien we de ontwikkeling als een sterk signaal dat huurprijzen te hoog worden en voor mensen met schulden onbetaalbaar dreigen te worden.

Grafiek 6: Intensiteit leeftijd schuldenaren 2018

Grafiek7: Leefsituatie van schuldenaren 2018

- Huurwoning sociale sector
- Huurwoning vrije sector
- Koopwoning
- Overig

Grafiek 8: Woningtype schuldenaren 2018

Resultaten uitvoering schuldhulpverlening door Stadsring51

Van ‘Hulp die werkt’ naar ‘Hulp die doorwerkt’

Tussen 2012 en 2017 heeft Stadsring51 samen met haar partners uitvoering gegeven aan het beleidsplan ‘Hulp die werkt’. Belangrijke uitgangspunten in dit beleidsplan waren de inzet op preventie en nazorg, het niet uitsluiten van groepen, het niet vooraf stellen van voorwaarden, het bieden van maatwerk, het inzetten van vrijwilligers als budgetcoach en het geven dat hulp niet vrijblijvend is. Vanaf 2019 werkt Stadsring51 vanuit de kaders die in het nieuwe beleidsplan ‘Hulp die doorwerkt’ zijn uitgewerkt. Dit plan bouwt voort op het fundament dat tussen 2012 en 2017 is gelegd, maar voegt ook nieuwe bouwstenen toe om ervoor te zorgen dat schuldhulpverlening blijft leiden tot een duurzame oplossing voor Amersfoorters met schuldenproblematiek. Vanuit ‘Hulp die doorwerkt’ houdt Stadsring51 bij haar dienstverlening rekening met de effecten van aanhoudende schuldenstress op het functioneren van mensen. Andere uitgangspunten zijn een forse inzet op schuldpreventie en vroegsignalering en het vergroten van de toegankelijkheid en effectiviteit van de schuldhulpverlening. Daarnaast gaat de aandacht uit naar het vinden van een passende balans in gebruik van schuldhulpverlening en beschermingsbewind, en het inrichten van nazorg om zo duurzame uitstroom te realiseren.

Stress-sensitieve dienstverlening

Zoals in de vorige schuldenmonitor al werd aangegeven is de focus van de dienstverlening van Stadsring51 de laatste twee jaar verschoven naar ‘meer rekening houden met dat wat de cliënt kan’. De wetenschap dat langdurig leven met geldzorgen veel stress voor mensen met schulden met zich meebrengt, is daarbij het vertrekpunt. Aanhoudende geldstress draagt eraan bij dat mensen meer bij de dag gaan leven, in mindere mate de consequenties overzien van hun handelen, vaker zaken vergeten, meer moeite hebben met het reguleren van hun emoties en verlangens en zichzelf niet meer zien als degene die het verschil kan maken. Door in de begeleiding van cliënten meer rekening te houden met deze stress ontstaat er meer rust voor de cliënt en is hij/zij beter in staat de noodzakelijke stappen te zetten naar een schuldevrij bestaan. Alle medewerkers van Stadsring51 zijn in 2018 getraind in de toepassing van de inzichten van stress-sensitieve dienstverlening.

Het belang van vroegsignalering

Ook in de schuldhulpverlening geldt: voorkomen is beter dan genezen. Het uitbouwen van de aanpak van vroegsignalering is daarom een speerpunt voor de komende jaren. Vroegsignalering is een belangrijk onderdeel binnen de stress-sensitieve dienstverlening. Hoe eerder we mensen met risicovolle betalingsachterstanden bereiken, hoe korter de periode waarin geldstress een rol speelt. Dit gegeven komt de begeleiding van mensen met betalingsachterstanden ten goede. Zij hebben niet, of minder lang te maken met geldstress. Hierdoor zijn de gevolgen van aanhoudende stress nog minder aan de orde. Bij aanhoudende stress daalt namelijk het IQ en kunnen mensen minder goed de consequenties van hun handelen overzien. Ook lukt het dan minder goed om positieve intenties om te zetten in acties en zien zij zichzelf niet meer als competent om de problemen op te lossen. Effectieve vroegsignalering draagt eraan bij dat schuldhulpverlening in een kortere tijd, met minder inspanning van zowel de schuldhulpverlener als de schuldenaar, vaker leidt tot een duurzaam oplossen van de financiële problemen. Bovendien zijn armoede en schulden verweven met de gezondheid in de breedste zin van het woord. Mensen met schulden hebben vaker te maken met chronische stress, een ongezonde leefstijl,

Autonomie

- Benadruk keuzevrijheid
- Bied keuzes aan (al dat niet binnen kaders)
- Geef invloed in de gespreksagenda / situatie
- Vermijd drang en dwang
- Leg de ratio achter de regels / kaders uit
- Vraag naar het perspectief van de ander

Betrokkenheid

- Toon interesse, waardering, compassie en respect
- Vermijd veroordeling en vooroordelen
- Reageer empathisch op de ander (reflecties)
- Herinner persoonlijke details
- Zoek voldoende vaak contact
- Bied ondersteuning
- Wees vriendelijk en betrouwbaar

Competentie

- Creëer heldere kaders, spelregels en verwachtingen
- Stel realistische doelen
- Creëer kansen op succes, sluit aan bij wat de ander kan
- Geef complimenten en benoem persoonlijke kracht
- Stel vragen over hoe mensen met lastige situaties omgaan
- Uit positieve verwachtingen
- Focus op hetgeen al is bereikt

Soorten reflectie

- Papegaaien (herhaal belangrijke woorden)
- Eenvoudig (in andere woorden): "(dus) u wilt er alles aan doen"
- Gevoel: "(dus) daar wordt u bij van, daar bent u trots op, dat vindt u moeilijk, dat valt u tegen"
- Versterkend (overdrijven): "(dus) we kunnen wel stoppen, het kan u niets schelen, u heeft de moed opgegeven"
- Afzwakkend (dus) dat irriteert u (bij boze klant)
- Sturend: "(dus) u wilt graag een oplossing"
- Tweezijdig: "Eerzijds is het lastig... anderzijds ziet u ook wel."

Figuur 1: informatie voor medewerkers over stress-sensitieve dienstverlening

een chronische ziekte als diabetes of hart- en vaatziekten, psychosociale problemen, opvoed- of relatieproblemen, roken vaker, bewegen minder en participeren slechter. En juist door de stress van de schuldenproblematiek zijn zij minder goed in staat deze problemen aan te pakken. Zij lopen groot risico dat de problemen elkaar versterken waardoor een vicieuze cirkel ontstaat die nauwelijks te doorbreken is. Voegsignalering kan voorkomen dat mensen in een dergelijke situatie terechtkomen. Tegelijkertijd kan voegsignalering juist een middel zijn waarmee mensen die zich nog niet bij de hulpverlening hebben gemeld, maar wel soortgelijke problemen hebben, worden opgespoord zodat de gemeente aan hen een samenhangende aanpak kan bieden.

Sinds 2012 wordt in Amersfoort vroegsignalering uitgevoerd. Met verschillende signaalpartners zijn tussen 2012 en 2019 afspraken gemaakt over het delen van gegevens;

- Het UWV verwijst mensen waarvan de WW binnenkort afloopt actief door naar het Geldloket (sinds 2013/2014)
- Werk, Inkomen en Zorg verwijst mensen met een bijstandsuitkering naar het Geldloket als zij vragen hebben over rondkomen (sinds 2017)
- Energieleveranciers delen gegevens van mensen met een betalingsachterstand (sinds 2010)
- Vitens deelt gegevens van mensen waarbij wegens een betalingsachterstand het drinkwater binnen 5 werkdagen wordt afgesloten (sinds 2019)
- De woningcorporaties delen gegevens van huurders met een betalingsachterstand waar ze zorgen om hebben. Bijvoorbeeld omdat er al eerder een betalingsregeling is geweest die niet nagekomen werd of omdat het niet lukt contact met de huurder te krijgen (sinds 2015/2016)
- Menzis deelt gegevens van mensen met een betalingsachterstand die via de collectieve verzekering van de gemeente verzekerd zijn (sinds 2015)
- De GGD deelt, na toestemming, gegevens van ouders met kinderen van 0 tot 18 jaar met het Geldloket. Het gaat om ouders die moeite hebben met rondkomen of geen geld hebben om hun kinderen mee te laten doen (sinds 2014)
- Vesting Finance, één van de grootste incassobureaus, deelt, met toestemming, gegevens van mensen die al langere tijd een regeling hebben en daarmee nauwelijks aflossen aan hun schuld (sinds 2019)
- Huisartsen uit Amersfoort Zuid delen, met toestemming, gegevens van patiënten die door armoede en daarmee samenhangende geldzorgen gezondheidsproblemen niet goed kunnen oplossen (verwacht 2020)
- De Sociale Verzekeringsbank verwijst mensen waarbij beslag op de uitkering wordt gelegd of die te maken hebben met een terugvordering (sinds 2018/2019).

De meldingen worden los van elkaar telefonisch en/of schriftelijk opgevolgd. Hierdoor is de inzet hoog. Het aantal mensen dat we daadwerkelijk spreken na een melding blijft echter beperkt door de mogelijkheden die we hebben om met hen in contact te treden. Er ligt binnen de gemeente een opgave om vroegsignalering effectiever in te zetten als middel om mensen met beginnende betalingsachterstanden te behoeden voor problematische schulden.

Figuur 2: positie van vroegsignalering binnen de schuldpreventie

Signaalpartners	2016	2017	2018	2019 (prognose)
GGD, afdeling Jeugdgezondheidszorg	48	44	35	35
Woningcorporaties	56	58	101	50
Energieleveranciers	683	425	932	1000
Menzis (collectieve zorgverzekering)	98	103	199	150
UWV	13	19	22	15
Vitens	0	0	0	200
Werk, Inkomen en Zorg	0	0	0	15
Vesting Finance	0	0	0	10
Sociale Verzekeringsbank	0	0	0	1
Totaal	898	649	1289	1476

Tabel 9: Aanmeldingen vroegsignalering

Resultaten schuldhulpverlening

De resultaten van de schuldhulpverlening worden hieronder beschreven aan de hand van een aantal indicatoren, te weten: uitstroomresultaten, resultaten aanvraag schuldregeling en de doorlooptijden van een schuldregeling.

Uitstroomresultaten

In 2018 heeft 71% van de schuldenaren een traject positief afgerond: kort advies, aanvraag schuldregeling, schuldenstabilisatie of een betalingsregeling. We verwachten dat in 2019 ook driekwart van de schuldenaren een traject positief afrondt.

Voor mensen met een gerealiseerde betalingsregeling of een gerealiseerde aanvraag schuldregeling is een totaaloplossing gevonden voor de schuldenproblematiek. In die gevallen hebben mensen weer perspectief op een betere toekomst. Het aandeel schuldenaren dat met een schuldregeling of betalingsregeling uitstroomt wordt groter. Tussen 2015 en 2018 is hun aandeel met 8% gestegen tot in totaal 56%. In 2019 verwachten we dat deze stijging zich voortzet. Door de stijging van het aantal schuldenaren dat uitstroomt met een schuldregeling neemt het aantal schuldenaren dat uitstroomt met een schuldenstabilisatie af. Deze ontwikkeling zien we als een signaal dat de stabilisatietrajecten

kwalitatief hoogwaardig zijn, door o.a. de invoering van stress-sensitieve dienstverlening, en ervoor zorgen dat schuldenaren op de lange termijn in staat zijn hun schuldsituatie duurzaam op te lossen.

De uitval is tussen 2015 en 2018 nagenoeg gelijk gebleven. In 2016 was er sprake van een toename. Dit kwam vooral door de onrust in de organisatie in de tweede helft van 2016, waarin door de onzekerheid rondom het verlies van het sociaal raadsliedenwerk een aantal collega's is vertrokken. Door het vertrek zijn dossiers van cliënten overgedragen. Overdracht van dossiers werkt uitval in de hand.

Resultaten aanvraag schuldregeling

In een schuldregeling probeert Stadsring51 een akkoord tegen finale kwijting te bereiken met de schuldeisers. Dat houdt in dat de schuldenaar gedurende 36 maanden aflost aan de schuldeisers wat hij maximaal kan betalen. Na 36 maanden wordt het restant kwijtescholden. Voorwaarde van deze regeling is dat alle schuldeisers akkoord gaan met het voorstel. Wanneer dat niet gebeurt kan de schuldenaar een verzoek indienen bij de rechtbank om toegelaten te worden tot de wettelijke schuldregeling. Stadsring51 ondersteunt de schuldenaar daarbij.

In 2018 is in 65% van de minnelijke schuldregelingen een akkoord met alle schuldeisers bereikt. Dat is een lichte stijging ten opzichte van het aantal geslaagde minnelijke schuldregelingen in 2016. De cijfers voor 2019 laten weer een duidelijke stijging zien. Van de verzoeken van schuldenaren om toelating tot de wettelijke schuldregeling wordt in 2018 88% gehonoreerd. Dit is een stijging van 17% ten opzichte van 2016. De cijfers over 2019 laten zien dat deze stijging zich voortzet.

Een schuldregeling duurt in principe drie jaar. Als de schuldenaar de verplichtingen uit de regeling nakomt, dan beging hij opnieuw met een zogenaamde 'schone lei'. In 2018 is 89% van de schuldregelingen afgerond met een schone lei. Dat is een toename van 6% ten opzichte van 2016.

Uitstroomresultaten	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)
Beëindiging na kortdurend advies	26%	37%	33%	33%	30%
Positieve beëindiging na langlopend traject	47%	37%	42%	38%	43%
Hulp stopgezet (uitval)	6%	9%	7%	8%	7%
Aanvraag ingetrokken	21%	17%	18%	21%	19%

Tabel 10: Uitstroomresultaten

Uitstroomresultaten langlopende trajecten	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)
schuldberegeling gerealiseerd	26%	22%	43%	39%	45%
schuldenstabilisatie gerealiseerd	61%	54%	47%	53%	43%
betalingsregeling gerealiseerd	13%	24%	10%	8%	11%

Tabel 11: Uitstroomresultaten langlopende trajecten

Resultaten aanvraag schuldberegeling	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)
Aanvraag minnelijk geslaagd	62%	61%	69%	65%	71%
Aanvraag wettelijk geslaagd	84%	71%	84%	88%	95%

Tabel 12: Slagingspercentage aanvraag schuldberegeling 2015-2018 Amersfoort

Doorlooptijd ‘aanvraag schuldberegeling’

Een aanvraag minnelijke schuldberegeling bestaat uit twee fasen: fase 1, het voortraject (waarin de financiële situatie van de cliënt wordt gestabiliseerd), en fase 2, waarin wordt geprobeerd met alle schuldeisers een akkoord te bereiken. Voor beide fasen houden we de doorlooptijd in dagen bij.

De doorlooptijd van fase I nam tussen 2014 en 2016 ieder jaar toe. In 2018 nam de doorlooptijd wat af. We verwachten dat deze in 2019 weer wat toeneemt. Het toenemen van de doorlooptijd in deze fase heeft een directe relatie met de complexiteit van de situatie van een schuldenaar. Wij merken dat door de verbeterde economische situatie de verhouding tussen complexe en minder-complexe dossiers verschuift. Bij die laatste categorie zien we een duidelijke daling, waardoor de gemiddelde doorlooptijd oploopt. Ook neemt het aantal dossiers toe waarbij budgetbeheer als onderdeel van de totaaloplossing wordt opgestart. Het opstarten van budgetbeheer duurt vaak lang en bestaat uit verschillende stappen waarbij we van derden, zoals de bank of de werkgever van de schuldenaar, afhankelijk zijn.

Fase II mag volgens de gedragscode schuldberegeling van de NVVK maximaal vier maanden (120 dagen) duren. In

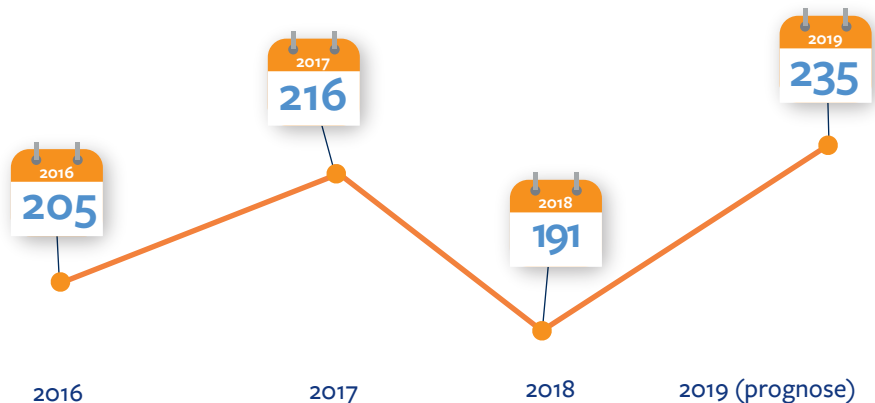
de praktijk is dit voor veruit de meeste schuldhulpverleningsorganisaties in ons land te hoog gegrepen. In Amersfoort is deze termijn voor het eerst gehaald in 2015. Vanaf 2015 stijgt de doorlooptijd weer. In 2018 is deze gemiddeld 166 dagen. Dat is een daling van 8 dagen ten opzichte van 2016. Voor 2019 verwachten we dat de doorlooptijd verder daalt naar 144 dagen.

Als het minnelijk traject mislukt, wordt doorgaans een verzoek om toelating tot de wettelijke schuldberegeling, de Wsnp, ingediend bij de rechtbank. Deze aanvraag verlengt de doorlooptijd vaak aanzienlijk. Het dossier moet door Stadsring51 worden geactualiseerd en het verzoekschrift voor toelating moet worden opgesteld en bij de rechtbank ingediend. Vervolgens moet gewacht worden totdat de rechtbank tijd heeft voor het behandelen van het verzoek. Algemeen bekend is dat de wachttijden voor rechtszitting de afgelopen jaren sterk zijn gestegen. Voor de zittingen in het kader van de Wsnp is dat ook het geval. Al met al stijgt door deze ‘tweetrapsraket’ de doorlooptijd voor het realiseren van een schuldberegeling met gemiddeld 75 dagen.

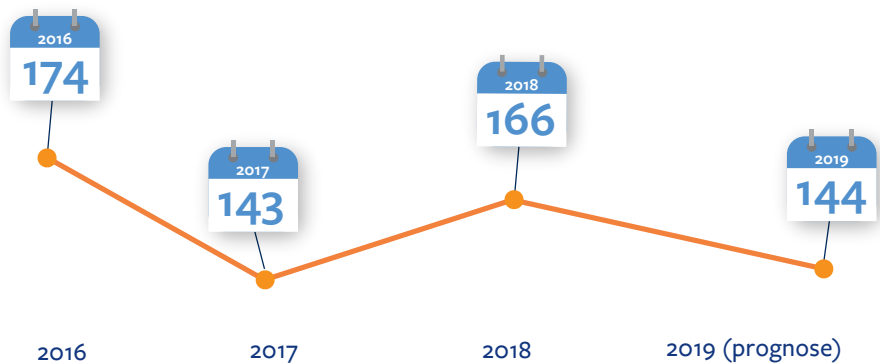
Cliënten die uiteindelijk worden toegelaten tot de Wsnp hebben in 2018 vanaf de aanmelding bij Stadsring51 tot en met de uitspraak van de rechter gemiddeld 432 dagen moeten wachten totdat zij zekerheid hebben over een

duurzame oplossing van hun schulden. Landelijk zien we ongeveer dezelfde cijfers. Weliswaar is ten opzichte van 2016 de totale doorlooptijd met 50 dagen afgenomen, maar zo’n lange periode voor mensen in de financiële problemen, is in wezen niet acceptabel. De komende jaren zullen we dan ook binnen Stadsring51 alles op alles zetten om de doorlooptijden terug te brengen. De mogelijkheden om komend jaar digitaal gegevens te gaan uitwisselen met schuldeisers via het Schuldenknooppunt gaan daar zeker aan bijdragen. Naast de focus op het bieden van hoogwaardige effectieve schuldhulpverlening, blijft de aandacht voor preventie van onverminderd groot belang.

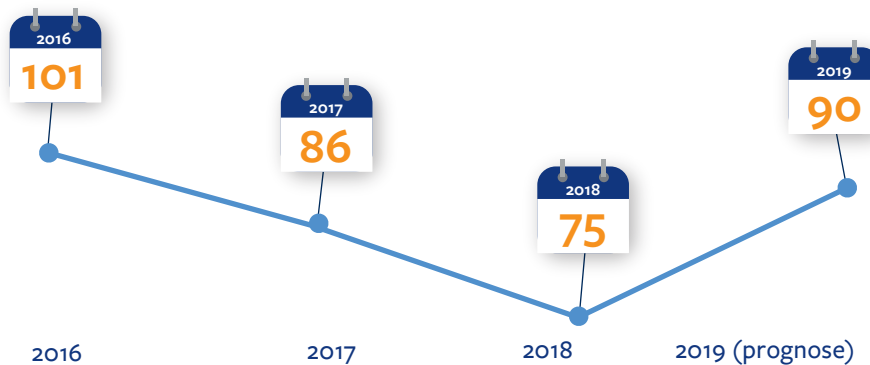
Grafiek 9: Gemiddelde doorlooptijd fase I per dossier in dagen voor de aanvraag schuldregeling (2016-2018)

Grafiek 10: Gemiddelde doorlooptijd in dagen voor de aanvraag minnelijke schuldregeling fase II (2016-2018)

Grafiek 11: Gemiddelde doorloop tijd in dagen voor de aanvraag wettelijke schuldregeling fase III (2016-2018)

Eindnoten

- I. NVVK Jaarverslag 2018
- II. Financiële problemen 2018, Geldzaken in de praktijk 2018-2019, Nibud
- III. Financiële problemen 2018, Geldzaken in de praktijk 2018-2019, Nibud
- IV. NVVK jaarverslag 2018
- V. NVVK jaarverslag 2018
- VI. 'Schulden & Werk, deelrapport I: Bijstandsgerechtigden met schulden' december 2018, Panteia in opdracht van instituut GAK
- VII. NVVK Jaarverslag 2018
- VIII. <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Aantal-mensen-met-schulden-onder-bewind-neemt-fors-toe.aspx>

Stadsring51

Perspectief bij schulden

Bezoekadres
Stadsring 51
3811 HN Amersfoort

Telefoon
(033) 4 600 600

info@stadsring51.nl
www.stadsring51.nl

